

Ole-Chr. M. Plum,
Jernbanevej 32
4330 Hvalsø
Tlf.: 4073 84 99
e-mail: ole@lindplum.dk

Den 18. december 2018

Transport-, Bygnings- og Boligudvalget
Transport-, Bygnings- og Boligministeriet
Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Ønske om foretræde for transport-, bygnings- og boligminister Ole Birk Olesen og Transport-, Bygnings- og Boligudvalget vedr. aftaler om trafikføberansvar.

De tolv lokalbaner under Nordjyske Jernbaner, Midtjyske Jernbaner, Vestbanen og Lokaltog forlænger det statslige jernbanenet ud i hjørnerne af Danmark. Over de seneste 10 år har lokalbanerne haft en vækst i passagertallet på 2,5 % om året i gennemsnit.

I 2018 har Transport-, Bygnings- og Boligministeriet indgået aftaler med henholdsvis Region Sjælland og Region Midtjylland om overdragelse af trafikføberansvaret på statens jernbanestrækninger Køge-Roskilde og Skjern-Holstebro.

I forlængelse her af står de to operatørselskaber, Lokaltog A/S og Midtjyske Jernbaner A/S sammen med de to regioner for at få klargjort/anskaffet det fornødne rullende materiel til de større transportopgaver.

For Lokaltogs vedkommende er udfordringen bl.a. at få samlet 12 Lint 41 togsæt til Østbanen/Køge-Roskilde og få klargjort dem til det nye signalsystem. Dertil kommer, at man får brug for at øge den samlede materielpark med 3 togsæt senest fra december 2020.

Midtjyske Jernbaners behov fra december 2020 er i alt 7 togsæt, som pt. tænkes at være 3 brugte Lint 41 togsæt (købt fra Arriva Tog) samt 4 nye togsæt, der netop er sendt i udbud.

Alle ønsker jo en stabil og regulær trafik for færrest mulige penge, og her tillader jeg mig at komme med et forslag til ministerens og udvalgets overvejelse:

Lokaltog råder i dag over i alt 41 Lint 41 togsæt, og værkstederne ved Lokaltog er gearede til at vedligeholde Lint-togene m.m. I stedet for at lease 3 togsæt (helst Lint) kunne man lade Lokaltog overtage de 3 Lint-togsæt fra Arriva. De passer stort set sammen med Lint-togene ved Lokaltog.

Midtjyske Jernbaner står for at skulle have/anskaffe 7 togsæt, men pt. med udsigt til to togtyper, nemlig 3 Lint 41 (fra Arriva) og 4 nye togsæt. Det kan/vil betyde ekstra penge til reservedelslagre/indretning af værksted samt uddannelse af personale til to togtyper.

Vælger man i stedet en løsning med at overføre de 3 Arriva Lint-tog til Lokaltog og købe 7 nye tog til Midtjyske Jernbaner, vil man på sigt kunne spare penge.

Overordnet set: Det vil give en meget mere homogen flåde hos alle lokalbaneoperatørerne.

Baggrundsmateriale

Udbud af nye tog til Midtjyske Jernbaner

Midtjyske Jernbaner har den 6. december 2018 sendt købet af 4 nye dieseltogsæt i udbud med **en frist for indsendelse af bud eller ansøgninger om deltagelse til den 7. januar 2019.**

Af udbudsmaterialet fremgår det, at der skal være option på køb af yderligere 3 togsæt.

Efter prækvalifikationen vil potentielle leverandører på baggrund af økonomiske og faglige kriterier blive udvalgt, og **afsendelse af udbud eller deltagelse til udvalgte ansøgere forventes udsendt 10. januar 2019.**

Først efter et gennemført udbud og afsluttede kontraktforhandlinger med den valgte leverandør vil det være muligt at oplyse den samlede anskaffelsessum.

I forslaget til investeringsplanen 2020-2030 for Midtjyske Jernbaner, der blev godkendt på regionsrådsmødet i region Midtjylland den 26. september er den samlede udgift til fire togsæt pt. sat til ca. 151,5 mio. kr., inklusive udgifter til en medfølgende „reservedelspakke“, hvilket er normalt ved køb af nyt materiel. Endelig er der indregnet udgifter til ombygning af værkstedet i Lemvig og andre fysiske rammer i forbindelse med anskaffelse af nye tog.

Nye tog til Midtjyske Jernbaner

Midtjyske Jernbaner A/S har fået konsulentfirmaet Rambøll til at foretage en screening af markedet for togmateriel i Danmark. Rambølls konklusion er, at det ikke er muligt at anskaffe brugte tog.

Som et alternativ til køb af nye tog har arbejdsgruppen også drøftet muligheden for at lease tog. Man har dog fravalgt at foreslå leasing bl.a. på grund af, at leasing oftest er en løsning for en kort investeringshorisont. Leasing vurderes derfor ikke aktuel, da det er arbejdsgruppens forudsætning, at Lemvigbanen drives videre på ubestemt tid.

På Lemvigbanen skal der som minimum bruges tre togsæt. Der kører fast to tog i drift, og der er altid ét tog fast til servicering på værkstedet.

Til daglig drift mellem Holstebro og Skjern skal der anvendes tre togsæt, men når morgentrafikken afvikles, vil der være fire tog i drift på samme tid.

Staten dækker udgiften til køb af tre brugte LINT-togsæt fra Arriva Tog A/S (ca. 27,8 mio. kr.), og Staten yder tilskud til køb af reservemateriel (ca. 1,5 mio. kr. pr. år).

Med køb af fire nye togsæt til Midtjyske Jernbaner vil der således være et reservetog, der kan benyttes på både Lemvigbanen og på strækningen Holstebro–Skjern.

Nye tog til Lokaltog

Når Lokaltog overtager trafikken Køge–Roskilde fra december 2020, har Lokaltog behov for mere materiel. Derfor er det planen at lease tre togsæt for en kortere årrække, så man har tilstrækkeligt med tog til den samlede trafik på lokalbanerne i Region Sjælland, men på sigt er der behov for anskaffelse af nyt togmateriel til hele Lokaltog.

Rådgivningsfirmaet SNC-Lavalin/Atkins har udarbejdet en analyse af tilstanden af Lokaltogs materiel og behovet for materiefornyelser frem mod 2025.

Med den som udgangspunkt vil Lokaltog i foråret 2019 udarbejde en plan for den langsigtede fornyelse af materiel. Planen forventes at indebære oplæg om udfasning af de 13 IC2-tog fra 1997 og udfasning af de fire RegioSprinterere (bygget 1997), som siden 1999 har kørt på Nærumbanen.

Derfor har man valgt en „mellemløsning“ med at lease nogle tog fra slutningen af 2020.

Analyse af muligheden for batteritog på Nordvestbanen og Odsherredsbanen

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har inviteret DSB og Movia til at deltage i et analysearbejde om mulighederne for eventuelt at anvende batteritogsteknologien til at forbedre togbetjeningen i Nordvestsjælland på Nordvestbanen til Kalundborg og Odsherredsbanen til Nykøbing Sj.

En analyse af mulighederne med batteriteknologi er interessant i forbindelse med at fremme teknologiskift indenfor togmateriel fra konventionelle dieseltog til mere klimavenlige tog.

Anskaffer DSB og Lokaltog de samme miljøvenlige tog, vil det give mulighed for sammenhængende betjening af Nordvestbanen og Odsherredsbanen og gennemgående tog mod København.

Resultatet af analysen må forventes at indgå i den ovenfor nævnte materielplanlægning for Lokaltog.

I det vedhæftede bilag har jeg medtaget passager fra aftalerne specielt vedr. ansvaret/opgaverne mht. at have det fornødne rullende materiel på plads til december 2020.

Med venlig hilsen

Ole-Chr. M. Plum

Vedrørende rullende materiel i aftaler vedr. overdragelse af trafikøberansvaret for strækningen Køge-Roskilde til Region Sjælland og strækningen Skjern-Holstebro til Region Midtjylland.

I Aftalen mellem Transport-, Bygnings- og Boligministeriet og Region Sjælland om overdragelse af trafikøberansvaret for togtrafikken mellem Køge og Roskilde står der:

Regionen overtager med virkning fra Driftsstart (december 2020) ansvaret for togtrafikbetjeningen på Statens jernbanestrækning mellem Køge og Roskilde.

Regionen sørger for den praktiske udførelse af togdriften gennem eget lokalt togselskab eller ved indkøb hos andre operatører (herefter: "Regionens Togoperatør").

Regionen, eller Regionens Togoperatør, er selv ansvarlig for tilvejebringelsen af alt nødvendigt materiel til gennemførelse af driften.

I Aftalen mellem Transport-, Bygnings- og Boligministeriet og Region Midtjylland om overdragelse af trafikøberansvaret for togtrafikken mellem Skjern og Holstebro står der:

Staten foranstalter overdragelse af tre togsæt til Region Midtjylland i en op til otte- eller tiårig periode fra Driftsstart, svarende til perioden for det statslige udbud af togtrafik i Midt- og Vestjylland plus en forlængelsesoptionsperiode på to år. Aftale om overdragelse er bilag 1 til Aftalen.

Endvidere i aftale mellem Transport-, Bygnings- og Boligministeriet og Arriva Tog A/S:

I medfør af tillægskontrakt af 4. september 2018 indgået mellem Transport-, Bygnings- og Boligministeriet og Arriva Tog A/S om ændringer af bestemmelser om overdragelse af rullende materiel forpligtes Arriva Tog A/S til at overdrage det Rullende materiel til den efterfølgende operatør (eller et af den efterfølgende operatør valgt selskab).

Parterne i denne Aftale er således Arriva Tog A/S og Midtjyske Jernbaner.

Endelig har transport-, bygge- og boligminister Ole Birk Olesen den 12. september skrevet til forligskredsen bag aftale om genudbud af togtrafikken i Midt- og Vestjylland m.v.

Jeg kan hermed til forligskredsens orientering oplyse, at Transport-, Bygnings- og Boligministeriet og Region Midtjylland den 7. september 2018 har indgået aftale om at overdrage trafikøberansvaret for strækningen Skjern – Holstebro fra ministeriet til regionen, inklusive tre togsæt af typen Lint 41, som forudsat i den politiske aftale af 9. juni 2017 om genudbuddet.

Overdragelsen sker ved køreplansskiftet den 13. december 2020.

Regionens køb af førnævnte tre togsæt finansieres med et engangsbeløb på ca. 27,8 mio. kr. fra ministeriet til regionen. Herudover modtager regionen i driftsperioden årligt et driftstilskud på 28,5 mio. kr. og et tilskud på 1,5 mio. kr. til køb af reservemateriel.